

Usmernenie

k realizácii plánu predchádzania vzniku a šírenia ochorenia COVID – 19 u fyzických osôb prijímaných do vybraných pobytových zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v čase mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19 a rozšíreného núdzového stavu na zariadenia sociálnych služieb poskytujúce ošetrovateľskú starostlivosť

Uznesením vlády SR zo dňa 14. apríla 2020 bol schválený Plán riešenia znižovania rizika vzniku a šírenia ochorenia COVID-19 medzi ľuďmi bez domova **a pri prijímaní fyzických osôb do vybraných verejných alebo neverejných zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou** a centier pre deti a rodiny (ďalej len „plán“), ktorým sa súčasne ukladajú (okrem iných) aj

- ministrom práce sociálnych vecí a rodiny SR,
- ministrom zdravotníctva SR,
- predsedom samosprávnych krajov, primátorom a starostom,
- hlavnému hygienikovi a regionálnym hygienikom a
- predsedom štátnych hmotných rezerv a predsedom okresných úradov,

úlohy súvisiace so zabezpečením prijímania fyzických osôb do pobytových zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ktorému bude predchádzať 14 - dňová preventívna karanténa a absolvovanie testu na Covid-19.

Uznesenie vlády SR č. 220/2020 aj s plánom je k dispozícii na web stránke ministerstva <http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/uznesenie-vlady-14-4-2020.pdf>

<http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/plan-predchadzania-vzniku-sirenia-ochorenia-covid-19-14-4-2020.pdf>

A. Fyzické osoby, ktoré môžu byť v súlade so schváleným plánom prijaté do pobytového zariadenia sociálnych služieb podmienených odkázanosťou

V záujme ochrany života a zdravia prijímateľov sociálnej služby v týchto zariadeniach a zabezpečenia bezpečnosti poskytovanej sociálnej služby, je možné v súčasnej krízovej situácii do uvedených zariadení prijať (resp. opätovne prijať po prerušení pobytu v tomto zariadení) iba fyzickú osobu, ktorá je v ohrození života alebo zdravia a je odkázaná na bezodkladné poskytnutie sociálnej služby,

- **z prirodzeného domáceho prostredia**, ak absolvovala 14 dňovú preventívnu karanténu na určenom karanténnom mieste a po 12-tom dni preventívnej karantény absolvovala test na COVID – 19 s negatívnym výsledkom,
- **zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti**, ak priamo v zariadení ústavnej zdravotnej absolvovala test na COVID – 19 s negatívnym výsledkom.

B. Určenie preventívnych karanténnych miest, na ktorých bude vykonávaná 14 dňová izolácia prijímateľov z prirodzeného domáceho prostredia a absolvovaný test na COVID – 19

VÚC a mestá s počtom obyvateľov nad 20 000

- určia preventívne karanténne miesta, ktoré môžu byť vytvorené vo vyčlenených priestoroch existujúcich zariadení sociálnych služieb. Zariadenia s karanténnymi miestami musia byť výrazne označené, so zamedzením prístupu neoprávneným osobám. VÚC určia karanténne miesta pre špecializované zariadenie a domov sociálnych služieb, mestá pre zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby. Zoznam miest s povinnosťou zriadiť karanténne miesta je uvedený v časti F. tohto usmernenia,
- zabezpečia dodržiavanie podmienok karantény a nevyhnutný rozsah ochrany zamestnancov ustanovených Hlavným hygienikom SR;
<http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/zabezpecenie-ochrany-klientov-zss-personalu-zss-pocas-pandemie-covid-19-k-21-4-2020.pdf>
- zabezpečia pre preventívne karanténne miesta zdravotníckych pracovníkov a zamestnancov zabezpečujúcich poskytovanie sociálnej služby, ktorí nebudú poskytovať starostlivosť iným prijímateľom sociálnych služieb, ak sú karanténne miesta súčasťou fungujúceho zariadenia sociálnych služieb,
- zriadiť/určia kontaktné miesta (telefonickú linku, mailovú adresu), na ktoré budú môcť poskytovatelia sociálnych služieb nahlásiť voľné miesto vo svojom zariadení, na ktoré bude môcť byť umiestnený klient po ukončení karantény alebo ktoré môžu byť použité ako preventívne karanténne miesta.

Počet zriadených karanténnych miest určí VÚC na základe identifikovanej potreby a žiadostí fyzických osôb na bezodkladné poskytovanie sociálnej služby vo svojom územnom obvode; mesto na základe identifikovanej potreby a žiadostí fyzických osôb na bezodkladné poskytovanie sociálnej služby v okrese (t.j. aj na základe identifikovaných potrieb starostov a primátorov prislúchajúceho okresu).

Preventívne karanténne môže mesto/VÚC určiť napríklad

- vo výrazne označených vyčlenených priestoroch zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou (vrátane zariadení zriadených neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb), so zamedzením prístupu neoprávneným osobám;
- v zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých sociálna služba aktuálne nie je poskytovaná (zariadenia s týždennou/ prípadne ambulantnou formou, ak sú priestorové možnosti vhodné)

Karanténne miesta sú určené iba na absolvovanie preventívnej karantény a testovania prijímateľov sociálnej služby na karanténnom mieste, po ich absolvovaní je klient presunutý do zariadenia sociálnych služieb, kde sa im začne sociálna služba poskytovať „trvale“ v normálnom režime podľa zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a na karanténne miesto môže nastúpiť nový klient. Ak je karanténne miesto určené v zariadení, kde sa má sociálna služba prijímateľovi začať poskytovať v normálnom režime, ide o presunutie do „bežných priestorov“ k ostatným klientom.

Zamestnanci na karanténnych miestach pri používaní osobných ochranných prostriedkov v kontakte s prijímateľmi postupujú v súlade s Aktualizovaným odporúčaním na používanie osobných ochranných prostriedkov pri sociálnej starostlivosti o osoby so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19: https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/mpsvr-socialne-sluzby-oop-opatrenia-covid-19_v2-0_29-03-2020.pdf

V prípade výpadku zamestnancov zabezpečujúcich poskytovanie sociálnej služby, môžu poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí boli určení za subjekty hospodárskej mobilizácie a boli u nich určené karanténne miesta, túto situáciu riešiť v súlade s usmernením uverejneným na stránke ministerstva <http://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>.

Aktualizovaný zoznam počtu a adres karanténnych miest v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a vyšších územných celkov je uvedený v prílohe č. 1.

Minimálne materiálne, personálne a hygienické podmienky na karanténnych miestach:

Minimálne materiálne a hygienické podmienky

- Ubytovacia miestnosť pre prijímateľov sociálnej služby (min. 6m² na jedného ubytovaného);
- Vybavenie pre každého ubytovaného: posteľ s príslušenstvom, stôl, stolička, skriňa, nádoba na odpad, príbor, pohár, riad;
- Priestory na hygienu: 1 záchodová misa oddelene pre mužov a pre ženy, umývadlo, sprcha;
- Priestory pre zamestnancov: stôl, stoličky, nástenný vešiak, nádoba na odpad.

Minimálne personálne podmienky najviac na 10 prijímateľov :

- 2 zdravotnícki zamestnanci (napr. sestra, praktická sestra) zabezpečujúci poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti;
- 2 opatrovatelia;
- 1 obslužný pracovník - upratovačka

Pozn. Karanténne miesto môže určiť aj obec/mesto s menším počtom obyvateľov ako 20 000, za splnenia všetkých podmienok určených pre karanténne miesta

C. Postup pri testovaní a prijímaní fyzickej osoby z prirodzeného domáceho prostredia do pobytového zariadenia sociálnych služieb podmieneného odkázanosťou

1. Prijatie fyzickej osoby z prirodzeného domáceho prostredia na karanténne miesto

- a) VÚC určí fyzické osoby, ktoré sú bezodkladne odkázané na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení a v domove sociálnych služieb (bez/s rozhodnutím o odkázanosti na sociálnu službu);
- b) mesto na základe požiadaviek a v súčinnosti s obcami z príslušného okresu určí fyzické osoby, ktoré sú bezodkladne odkázané na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov a v zariadení opatrovateľskej služby.

Ak fyzická osoba nemá vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, VÚC alebo obec podľa miesta trvalého pobytu a delenej pôsobnosti ustanovenej zákonom o sociálnych službách začne konanie o jej odkázanosti.

Zariadenie, v ktorom je karanténne miesto určené, uzatvorí s fyzickou osobou na karanténnom mieste písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby na karanténnom mieste na dobu určitú (na dobu karantény) alebo na dobu neurčitú, ak je karanténne miesto určené v zariadení, v ktorom sa bude prijímateľovi poskytovať sociálna služba aj po ukončení karantény.

Vzhľadom na skutočnosť, že v čase krízovej situácie možno do pobytových zariadení podmienených odkázanosťou prijímať iba fyzické osoby v ohrození života alebo zdravia, odkázané na bezodkladné poskytnutie sociálnej služby, do doby vydania rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu sa fyzická osoba považuje za odkázanú na pomoc inej osoby v stupni VI.

Pri rozhodovaní sa o potrebe umiestnenia fyzickej osoby na karanténne miesto nie je rozhodujúce, či bude táto fyzická osoba po ukončení karantény umiestnená v zariadení zriadenom obcou alebo vyšším územným celkom, alebo neverejným poskytovateľom sociálnych služieb; rozhodujúca je akútnosť situácie fyzickej osoby a miera jej ohrozenia života a zdravia, ktoré indikuje potrebu jej prijatia na karanténne miesto; rovnako pri karanténnych miestach zriadených mestami s počtom obyvateľov nad 20 000, nie je rozhodujúce či je žiadateľ obyvateľom mesta, ktoré karanténne miesto zriadilo, alebo obyvateľom inej obce/mesta v okrese, resp. v najkratšej vzdialenosti od danej obce/mesta.

Nakoľko je karanténne miesto určené len na preventívnu karanténu a testovanie a po jej ukončení musí byť klient presunutý do „bežného“ zariadenia sociálnych služieb, je potrebné, aby bolo už pred prijatím klienta na karanténne miesto zrejmé, kde sa mu bude poskytovať sociálna služba po ukončení pobytu na karanténnom mieste. To znamená, že buď má fyzická osoba pred nástupom na karanténne miesto uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s poskytovateľom pobytovej sociálnej služby v zariadení podmienenom odkázanosťou, ktorého si vybrala a ktorý má voľné miesto odo dňa ukončenia pobytu na karanténnom mieste alebo poskytovanie sociálnej služby po ukončení karantény zabezpečí obec alebo vyšší územný celok v rámci delenej pôsobnosti ustanovenej zákonom o sociálnych službách u poskytovateľa, u ktorého je voľné miesto.

Na karanténnom mieste sú zakázané návštevy a prijímateľ sa nesmie voľne pohybovať mimo určených karanténnych priestorov, vzhľadom na účel pobytu na karanténnom mieste, ktorým je zabezpečenie bezinfekčnosti osoby, ktorá má byť prijatá do zariadenia sociálnych služieb.

2. Starostlivosť o fyzickú osobu na karanténnom mieste pred vykonaním testovania

Počas poskytovania sociálnej služby na karanténnom mieste sa

- prijímateľovi na základe uzatvorenej zmluvy poskytuje sociálna služba s obmedzeným vecným rozsahom poskytovania sociálnej služby (ubytovanie, stravovanie pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby - najmä sebaobslužné úkony a obslužné činnosti);
- dodržiavajú postupy a usmernenia uvedené na web stránke ministerstva <http://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/> *Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2;*
Krízový manažmentu pre pobytové zariadenia sociálnych služieb a zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately počas pandémie (COVID-19).

Na karanténnom mieste sa nevykonávajú zdravotné vyšetrenia (okrem testovania na COVID-19), ktoré nesúvisia s poskytovaním sociálnej služby alebo s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení. V prípade potreby absolvovania neodkladných zdravotných výkonov a vyšetrení (vrátane absolvovania dialýzy), je tieto potrebné zabezpečiť v súčinnosti so zdravotníckym zariadením, kde majú byť realizované, vrátane zabezpečenia prevozu/sprievodu do/zo zdravotníckeho zariadenia pri dodržaní všetkých hygienických a bezpečnostných opatrení.

3. Realizácia testovania fyzickej osoby na karanténnom mieste

Testovanie klientov sa bude realizovať na základe COVID pasu vydaného na základe telefonátu na Call Centrum Národného centra zdravotníckych informácií 0800 221 234, alebo cestou všeobecného lekára klienta, ktorý má tiež oprávnenie tento COVID-pas vystaviť podľa indikácie v indikačných kritériách pre testovanie zverejnených na web stránke MZ SR.

Pacientovi/prijímateľovi na karanténnom mieste je vygenerovaný jednoznačný identifikátor COVID-19-PASS a je mu v súlade s platnými procesmi naplánovaný dátum odberu a zaslaný na mobilné tel. číslo, ktoré bude uvedené v zázname, časové okno odberu a určené odberné miesto. Bez platného COVID-19-PASS nie je možné vykonať odber vzorky. Ak nie je možné, aby sa klient dostavil na odberné miesto, je to potrebné riešiť v súčinnosti s RÚVZ, ktorý indikuje takýto výter/odber alebo cestou krajského operačného strediska.

Vzorky sú odoslané na ÚVZ SR alebo do najbližšieho laboratória a hlavný hygienik zabezpečí vyhodnotenie testov a určí zoznam zdravotníckych zariadení, v ktorých budú prijímateľa na karanténnom mieste s potvrdeným ochorením COVID-19 na základe indikácie infektológom hospitalizovaní a liečení.

V prípade pozitívneho výsledku testu na COVID – 19 je potrebné prijímateľa bezodkladne izolovať, kontaktovať regionálny úrad verejného zdravotníctva a v súčinnosti s ním zabezpečiť na základe indikácie infektológom jeho prevoz do určeného zdravotníckeho zariadenia.

4. Presun fyzickej osoby z karanténneho miesta do pobytového zariadenia sociálnych služieb podmieneného odkázanosťou

Po absolvovaní 14-dňovej karantény a testu na COVID – 19 s potvrdeným negatívnym výsledkom, resp. povolením vydaným hlavným alebo regionálnym hygienikom na umiestnenie do zariadenia sociálnych služieb sa môže fyzickej osobe začať (aj po prerušení) poskytovať sociálna služba v zariadení sociálnej služby zriadenom verejným alebo neverejným poskytovateľom sociálnej služby, v ktorom je voľné miesto alebo s ktorým má fyzická osoba uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby v normálnom režime (do zariadenia s pobytovou týždennou formou, je možné sa „vrátiť“ len za predpokladu, že v ňom boli vytvorené podmienky pre celoročnú pobytovú formu – t.j. vrátane sobôt a nedeľ).

Prevoz fyzickej osoby z preventívneho karanténneho miesta do zariadenia sociálnych služieb zabezpečí poskytovateľ sociálnej služby v zariadení v súčinnosti so zriaďovateľom karanténneho miesta.

D. Postup pri testovaní a prijímaní fyzickej osoby zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti do pobytového zariadenia sociálnych služieb podmieneného odkázanosťou

Fyzická osoba/pacient, ktorý má byť prijatý (opätovne prijatý) do určeného zariadenia sociálnych služieb je priamo v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti testovaný na COVID – 19. Postup sa realizuje v súlade s materiálom Úradu hlavného hygienika Slovenskej republiky „Zabezpečenie ochrany klientov a personálu zariadení sociálnych služieb počas pandémie COVID-19“ zverejnenom na stránke MPSVR SR:

<https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/zabezpecenie-ochrany-klientov-zss-personalu-zss-pocas-pandemie-covid-19-k-21-4-2020.pdf>

V prípade negatívneho výsledku testu na COVID – 19 je fyzická osoba/pacient prevezený do zariadenia sociálnych služieb, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, kde absolvuje preventívnu 14 - dňovú karanténu od nástupu do tohto zariadenia. Ak zariadenie nemá možnosť tohto prijímateľa po dobu 14 dní izolovať (napr. zariadenie rodinného typu), absolvuje karanténu na karanténnom mieste určenom mestom alebo VÚC.

E. Zabezpečenie osobných ochranných pomôcok

VÚC na základe požiadavky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zašlú na emailovú adresu lubomir.drobny@employment.gov.sk.

- informácie o zriadených karanténnych miestach pre príjem žiadateľov o bezodkladné poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, ktorými sú špecializované zariadenie a domov sociálnych služieb vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- postúpenie informácií primátorom miest s počtom obyvateľov nad 20 000 vo svojej územnej pôsobnosti na zriadenie karanténnych miest pre príjem žiadateľov o bezodkladné poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou, ktorými sú zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby,
- súhrnnú požiadavku, v ktorej budú zahrnuté aj požiadavky z miest s počtom obyvateľov nad 20 000 vo územnej pôsobnosti VÚC na zabezpečenie osobných ochranných pracovných prostriedkov a hygienických pomôcok pre ochranu zdravia zamestnancov v predmetných karanténnych miestach, ktoré budú určené na 14-dňovú karanténu pred prijatím fyzických osôb do vybraných zariadení sociálnych služieb, v ktorých bude vykonaný odber klinických vzoriek na účely testovania na ochorenie COVID-19.

F. Zoznam miest s povinnosťou zriadiť karanténne miesta

1. Bratislava	14. Michalovce	27. Čadca
2. Košice	15. Nové Zámky	28. Dubnica nad Váhom
3. Prešov	16. Spišská Nová Ves	29. Rimavská Sobota
4. Žilina	17. Komárno	30. Pezinok
5. Banská Bystrica	18. Humenné	31. Partizánske
6. Nitra	19. Levice	32. Dunajská Streda
7. Trnava	20. Bardejov	33. Vranov nad Topľou
8. Trenčín	21. Liptovský Mikuláš	34. Šaľa
9. Martin	22. Lučenec	35. Hlohovec
10. Poprad	23. Piešťany	36. Brezno
11. Prievidza	24. Ružomberok	37. Senica
12. Zvolen	25. Topoľčany	38. Nové Mesto nad Váhom
13. Považská Bystrica	26. Trebišov	

Vypracoval: odbor sociálnych služieb MPSVR SR

Materiál bude pravidelne aktualizovaný.

Aktualizované k: 27. apríl 2020

Príloha: Zoznam počtu a adres karanténnych miest v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a VÚC

VÚC a mestá	Zoznam počtu a adres karanténnych miest
BSK	
TTSK	<ul style="list-style-type: none"> - špec. zariadenie v Trnave – ulica Ľ. Podjavorinskej 36, Trnava (12 miest) - DSS pre deti a dospelých Galanta – Krásna 1083, Galanta (11 miest), - Domov sociálnych služieb pre dospelých v Zavare, Hlavná 1, 919 26 Zavar - satelitné pracovisko Stromová 35, 917 02 Trnava (12 miest)
Trnava	<ul style="list-style-type: none"> - ZPS T. Vansovej (14 miest) - ZOS Coburgova (1 miesto) - ZOS Hospodárska (1 miesto)
Senica	
Hlohovec	<p>ZpS Harmonia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Hollého 7, Hlohovec (2 miesta) - ul. Podzámska 16, Hlohovec (4 miesta)
Dunajská Streda	
Piešťany	
TSK	<ul style="list-style-type: none"> - časť dočasne nevyužívaného stredoškolského internátu
Dubnica nad Váhom	<ul style="list-style-type: none"> - Zariadenie pre seniorov – so sídlom Pod hájom 1291/119, Dubnica n/Váhom - Špecializované zariadenie – so sídlom Prejtská 131/152, Dubnica n/Váhom
NSK	
ŽSK	
BBSK	
PSK	<ul style="list-style-type: none"> - ZSS Egídius, Bardejov – DSS, ul. 29.augusta 4, Bardejov - CSS Kežmarok – Pod lesom 6, Kežmarok - DSS Brezovička – Rehabilitačné stredisko, Kpt. Nálepku 7, Lipany - CSS Slniečny dom – DSS, Važecká 3, Prešov - DSS Stropkov - rehabilitačné stredisko, Matice slovenskej 904/22, Stropkov - DSS Vranov nad Topľou – Školská 646, Vranov nad Topľou - CSS Zátíšie Snina – Rehabilitačné stredisko, Čsl. armády 1594/5 Snina
KSK	<ul style="list-style-type: none"> - pre ŠZ - Arcus Košice, Skladná ulica 4, Košice - pre DSS - Harmonia Strážske, nám A. Dubčeka 270, Košice